

SPOROČILO ZA MEDIJE

OBČUTNO OLAJŠANJE PREBIVALCEV V DOŽIVLJANJU RAZMER PO KONCU EPIDEMIJE, VIŠJA NAKLONJENOST UKREPOM VLADE, A ZOPET TUDI MALO VIŠJA ZASKRBLJENOST. VEČ KOT POLOVICA VPRAŠANIH PRIČAKUJE DRUGI VAL OKUŽB ŠE LETOS.

Z raziskavo #Novanormalnost spremljamo ključne indikatorje odziva javnosti na ukrepe in doživljanje vsakodnevnega življenja v novih razmerah. Podatki so dostopni javno, rezultate objavljamo vsak četrtek. Raziskave #Novanormalnost ne financira nobeno podjetje, posameznik ali organizacija.

OBČUTNO OLAJŠANJE V DOŽIVLJANJU RAZMER SPREMLJA NEKOLIKO VIŠJA ZASKRBLJENOST

V prvih dnevih po koncu epidemije, v času popolnega odprtja vrtcev in osnovnih šol, smo zaznali občutnejši premik v osebnem doživljanju razmer – **zdaj ga kot pozitivno opisuje tri četrtine vprašanih (75%)**, pred tednom dni je bilo takšnih 64%. Najbolj se je spremenil delež tistih, ki opisujejo svojo situacijo kot »**neprijetno, utrujajočo**«, iz **31% na 22%**, na drugi strani pa tistih, ki opisujejo situacijo kot »**normalno, glede na nove razmere**«, iz **27% na 35%**. Obe navedeni razliki sta statistično značilni. Še naprej zaznavamo **nihanja v zaskrbljenosti**, ki spremljajo sproščanja ukrepov, tokrat je zaskrbljenih zopet več kot polovica, to je 53%, razlika glede na prejšnji teden je na robu statistične značilnosti.

OBČUTNA SPREMEMBA TUDI V NAKLONJENOSTI UKREPOM VLADE

Da so ukrepi vlade za zajezitev virusa prestrogi, tokrat ocenjuje le še slaba tretjina vprašanih (31%), nazadnje je bil podobno nižji delež zabeležen konec aprila, ob prvi večji sprostitvi ukrepov. Razlika glede na pretekli teden, 11 odstotnih točk, je statistično značilna, skoraj vsi so se preselili med tiste, ki ocenjujejo ukrepe kot »**ravno pravnjke**«. Do spremembe, ki pa ni statistično značilna (a je temu zelo blizu), je prišlo tudi pri oceni ukrepov vlade za ublažitev gospodarskih posledic krize, **razmerje med »bolj ustrezni« in »bolj neustrezni« je po sprejemu tretjega protikorona zakona zdaj 27% : 15%** v prid prvih, medtem ko jih večina vprašanih (58%) ocenjuje kot »**deloma ustrezne, deloma neustrezne**«.

MANJ KOT DESETINA ZAPOSLENIH NA ČAKANJU, VEČ OPTIMIZMA PRI PRIČAKOVANJIH

Prvič po 23. marcu je delež zaposlenih, ki so na čakanju, padel pod 10% - na čakanju je zdaj še eden od dvanajstih zaposlenih (prej eden od osmih). Nižja je izražena skrb za delovno mesto med zaposlenimi (19%, prej 26%), nižja je tudi izražena skrb za posledice v gospodarstvu na sploh (62%, prej 69%) – vse navedene razlike so statistično značilne. **Konec epidemije in PKP3 zaznamujeta tudi rahlo višji optimizem potrošnikov** glede pričakovanega finančnega stanja in obsega potrošnje – segment »**prikrajšanih**« se je znižal iz 19% na 15%, segment »**preskrbljenih**« na drugi strani pa zvišal iz 23% na 28%, kar ocenjujemo kot **spodbuden indikator za potrošnjo v prihajajočih mesecih.**

VEČINA MENI, DA SO SEZNANJENI Z VEČINO PRAVIL IN UKREPOV, KI OSTAJAJO V VELJAVI

V tokratni meritvi smo preverjali še, v kolikšni meri javnost pozna pravila in ukrepe za zajezitev širjenja virusa SARS-CoV-2, ki ostajajo v veljavi tudi po uradnem koncu stanja epidemije. **Tri četrtnine jih pravi, da so vsaj delno seznanjeni s pravili in ukrepi, ki ostajajo v veljavi – ena petina v celoti (20%), dobra polovica vsaj z večino njih (55%).** Slaba petina ni prepričana, ali so ali niso seznanjeni, skupaj pa le 7% vprašanih pravi, da bolj ali sploh niso seznanjeni.

»V ponedeljek 1. junija je bila epidemija tudi uradno preklicana. Kako dobro ste seznanjeni s pravili in ukrepi, ki še ostajajo v veljavi?«	2. – 4. junij n = 516
Menim, da sem v celoti seznanjen	20%
Mislím, da sem seznanjen vsaj z večino	55%
Nisem prepričan, da sem seznanjen	18%
Bolj nisem seznanjen	4%
Sploh nisem seznanjen	3%

VISOKA STOPNJA ZAVEDANJA O NOŠENJU ZAŠČITNIH MASK

V dnevih po koncu epidemije je bilo izraženih nekaj nejasnosti v zvezi z nošenjem mask. Rezultati naše meritve nakazujejo, da v javnosti prevladuje **relativno visoka stopnja zavedanja in poznavanja pravil uporabe zaščitnih mask.** Osnovno pravilo, ki velja za zaprte javne prostore, pozna štiri petine vprašanih (80%). Iz podatkov ne moremo preprosto sklepati na dejansko stopnjo uporabe, obstaja pa visoka verjetnost, da je delež dejanske uporabe temu precej blizu. **Le 3% vprašanih jih meni, da maske niso potrebne nikjer več, 13% pa, da je uporaba zaščitnih mask stvar lastne presoje.**

»Kako razumete pravila glede nošenja mask v javnosti, ki jih priporoča NIJZ (Nacionalni inštitut za javno zdravje)? Izberite VSE tiste odgovore, za katere menite, da jih določa oz. priporoča NIJZ.« (seštevek ni 100%)	2. – 4. junij n = 516
Maske so obvezne v vseh zaprtih javnih prostorih, kjer ni moč vzdrževati razdalje med ljudmi	80%
Maske so obvezne v vseh zdravstvenih ustanovah	77%
Maske so obvezne v javnem potniškem prometu	73%
Maske so obvezne v vseh zaprtih javnih prostorih	48%
Maske so obvezne v trgovinah	37%
Maske so obvezne v lokalih v notranjih prostorih, predvsem v toaletnih prostorih	35%
Maske niso nikjer obvezne, so pa priporočljive	21%
Maske nosi vsak po svoji presoji, sicer pa niso potrebne	13%
Maske niso več potrebne nikjer	3%

DRUGI VAL OKUŽB VEČINA PRIČAKUJE ŽE LETOS

Več kot dve tretjini vprašanih (68%) pričakuje, da bomo priča drugemu valu okužb še letos ali v začetku prihodnjega leta (4%), ena desetina meni, da sledi že v mesecu ali dveh (9%). Dobra petina (22%) je bolj optimistično razpoloženih in menijo, da ga bolj verjetno ne bo, 6% pa je povsem prepričanih, da drugega vala ne bo.

»Kako ocenjujete nadaljnji razvoj dogodkov v zvezi s širjenjem koronavirusa?«	2. – 4. junij n = 516
Drugi val okužb bo sledil zelo kmalu (že čez mesec ali dva)	9%
Drugi val okužb bo nastopil jeseni (septembra ali oktobra)	34%
Drugi val okužb bo nastopil konec leta (november, december)	25%
Drugi val okužb bo nastopil v začetku prihodnjega leta	4%
Drugega vala okužba bolj verjetno ne bo	22%
Drugega vala okužb zagotovo ne bo	6%

Med tistimi, ki pričakujejo drugi val okužb (72% vprašanih, n=373), jih blizu 39% meni, da bo ta hujši kot je bil prvi val, 38% da bo enak prvemu valu, 23% pa jih meni, da bo drugi val blažji kot prvi.

PREVENTIVA IN NAVADE IZ ČASA TIK PRED EPIDEMIJO OSTAJO

Da po koncu epidemije vendarle nismo postali povsem brezbrizni, pričajo tudi rezultati iz spodnje tabele, ki kažejo, da večji del prebivalstva vztraja pri vedenju iz časa ob razglasitvi epidemije (pri tem je seveda upravičen pomislek o razliki med deklarativnim in dejanskim vedenjem, a ta velja za obe meritvi v enaki meri).

»Kaj od spodaj naštetega velja za vas?« (delež za odgovor »velja«, na voljo so bili še odgovori "deloma velja", "bolj ne velja" in "ne velja", zato razlika do 100% ne predstavlja nasprotnega odgovora od "velja" ampak vsoto vseh ostalih treh.)	12. - 13. marec n = 1.129	2. – 4. junij n = 516
Ne zadržujem se v javnih notranjih prostorih, kjer se zbira večje število ljudi.	47%	47%
Začasno ne hodim v lokale in druge podobne javne prostore.	42%	39%
Roke si umivam pogosteje, kot sem si jih pred pojavom koronavirusa.	56%	50%
Redno si razkužujem roke.	55%	55%

###

Dostop do podatkov

Podatki za celotno obdobje raziskave so dostopni na povezavi:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1b9rBaWS9Y8mceQIjQ7xr_CIBcxD6RryGlkWQJwVCx9g/edit#gid=2060053169

###

Navajanje vira

Pri navajanju vira prosim navedite (priporočena oblika navajanja vira):

»Vir: Raziskava #Novanormalnost, 2.-4. junij 2020, n=516; Valicon.«

###

Metodološki podatki

Raziskava se izvaja v okviru spletnega panela anketirancev Jazvem.si. Spletni panel Jazvem.si je največji spletni panel anketirancev v Sloveniji. Rezultati so reprezentativni za slovensko spletno populacijo od 18 do 75 let, po spolu, starosti, izobrazbi in regiji na ravni tipa naselja.

###

O družbi Valicon

Valicon vodilna družba za javnomnenjske in trženjske razskave in svetovanje v Sloveniji, ustanovljena leta 1996. Ustanovitelja in vodilni osebi v podjetju sta člana združenja ESOMAR.

###

Več informacij

Valicon d.o.o., Kopitarjeva 2, Ljubljana

T. 01/ 420 49 00, 041/ 791 908 (Andraž Zorko, partner)

E. pr@valicon.net

W. www.valicon.net

TW. @valicongroup
